

ଟି. ଭେଙ୍କଟ ନାରାୟଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଶ୍ରୀମତୀ ଭେଙ୍କଟ ସୁବାମ୍ବା (ମୃତ) ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ 29, ମାର୍ଚ୍ଚ 1996

କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୁର୍ଖିସ୍ତୟ ]

ପ୍ରମାଣ ଅଧିନିୟମ 1872:

ଧାରା 65-ଦ୍ୱିତୀୟକ ପ୍ରମାଣ—ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାରୁ ନିବୃତ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ମାମଲା—ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦାବି ଯେ, ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଏକ ମାମଲାରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଆପୋଷ ବିଚାରଦେଶ ଅନୁସାରେ ସେ ବିବାଦୀୟ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ନିଜର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବେ ପାଇଥିଲେ—ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାବେଳେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା—ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ନଥିବେ ଆସି କହିଲେ ଯେ ସେମାନେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କଥିତ ଭାବେ ସମ୍ପାଦିତ ଏକ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଆଧାରରେ ଦାବି କରୁଛନ୍ତି—ସେମାନେ ଦାବି କଲେ ଯେ ମୂଳ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ହଜିଯାଇଛି ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟକ ପ୍ରମାଣ ଯୋଗ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ—ବିଚାରଣ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱିତୀୟକ ପ୍ରମାଣ ଦେବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କଲେ—ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱିତୀୟକ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନକୁ ଅନୁମତି ଦେଲେ—ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଯେ: ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କଥିତ ଭାବେ ସମ୍ପାଦିତ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ମାମଲାରେ ଦ୍ୱିତୀୟକ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇନ ଓ ଅଧିକାରକ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି—ଆପୋଷ ଡିକ୍ରିର ପ୍ରଭାବ ହିଁ ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲାର ବିଷୟବସ୍ତୁ—ସେହି ବିଚାରଦେଶ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଯେପରି ଅଧିକାର ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା, ସେହି ଅଧିକାର ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ—ପ୍ରତିବାଦୀ ପକ୍ଷ ପାଇଁ, ଯଦି କୌଣସି ଅଧିକାର ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଅନୁସାରେ ଥାଏ, ତାହା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଉନ୍ନତ ରହିବ—କିନ୍ତୁ ମାମଲାର ବିଚାର କେବଳ ଆପୋଷ ଡିକ୍ରିର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ରହିବ ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 7107/1996 ।

ସି. ଆର. ପି. ସଂଖ୍ୟା 1935/1992ରେ ଆନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 5.11.93 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଶ୍ରୀ ଗୁଣାବତ୍ତ ତାଟା ଏବଂ ପି. ଗୌର ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପି. ଏସ୍. ନରସିଂହ ଏବଂ ଭି. ଜି. ପ୍ରଗସନ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଆମେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ ।

ସ୍ୱାକାର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ, ଟି. ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଚୌଧୁରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ମା' ଶ୍ରୀମତୀ ଟି. ବେଙ୍କଟ ସୁବ୍ବାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ମାମଲାରେ ଆପୋଷ ସମାଧାନ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଆପୋଷ ସମାଧାନ ଆଧାରରେ 28 ଅଗଷ୍ଟ, 1969 ରେ ଖମ୍ବମ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତ ଏକ ଆପୋଷ ବିଚାରଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀକାଳରେ, ଶ୍ରୀମତୀ ବେଙ୍କଟ ସୁବ୍ବା ସେହି ଆପୋଷ ବିଚାରଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ ମିଳିଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବାବେଳେ, ଖମ୍ବମର ଜିଲ୍ଲା ମୁକ୍ତିଫ ଅଦାଲତରେ O.S. ସଂଖ୍ୟା 313/89 ମାମଲା ଦାଖଲ କରି, ସେହି ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ସ୍ଥାୟୀ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ଦେବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । ଏହି ମାମଲାର ମୁଖ୍ୟ ବିବାଦ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ରହିଛି ଯେ, ବେଙ୍କଟ ସୁବ୍ବା ଆପୋଷ ବିଚାରଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ପାଇଥିଲେ କି, ଯାହା ଫଳରେ ସେ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିପାରିବେ; କିମ୍ବା ସେ କେବଳ ସୀମିତ ଅଧିକାର ପାଇଥିଲେ, ଯାହା ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 14(2) ଅଧୀନରେ ଆସେ । ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ, ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଆଦେଶ 22 ନିୟମ 4 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଳେଖରେ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ବେଙ୍କଟ ସୁବ୍ବା ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକରିଥିଲେ । ଏହା ସହ ଆହୁରି ଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ ମୂଳ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରଟି ହାୟାଲ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 65 ଅନୁଯାୟୀ ଦ୍ୱିତୀୟକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଚାହିଁଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲା ମୁକ୍ତିଫ ତାଙ୍କୁ ଦ୍ୱିତୀୟକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ବିଷୟଟି ପୁନଃରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଆନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ C.R.P. ସଂଖ୍ୟା 1935/92,ରେ 5 ନଭେମ୍ବର 1993 ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶରେ ଦ୍ୱିତୀୟକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହିପରି, ବିଶେଷ ଅନୁମତି ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ

କରାଯାଇଛି । ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି; ପ୍ରତିବାଦୀ ବେଙ୍କଟ ସୁଜନା ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କାର୍ଯ୍ୟକରିଥିବା ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିବା କଥିତ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଦ୍ଵିତୀୟକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ଅଧିକାରୀ କି? ସ୍ଵୀକୃତ ଛତି ହେଉଛି ଯେ, ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ, ଅର୍ଥାତ୍ 28 ଅଗଷ୍ଟ 1969 ରେ, ବିଭାଜନ ମକଦ୍ଦମାରେ ବେଙ୍କଟ ସୁଜନା ତାଙ୍କ ପୁଅଙ୍କ ସହ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିରେ ଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସହିତ ଏକ ବିଚାରଦେଶ ପାଇଥିଲେ ।

ସେହି ବିଚାରଦେଶ ର ପ୍ରଭାବ କ'ଣ, ତାହା ବିଚାରାଧୀନ ମକଦ୍ଦମାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅଟେ । ସେହି ବିଚାରଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା, ସେହି ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକ ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ଅଭିଲେଖରେ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । କେବଳ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ପାଇଁ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏକ ମକଦ୍ଦମାକୁ, ଯେଉଁଠାରେ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େ, ସେହି ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ପ୍ରମାଣୀକରଣ ମକଦ୍ଦମା ପରିଣତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦି ଇଚ୍ଛାପତ୍ରକୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ହୁଏ, ତେବେ ଏହାକୁ ଭାରତୀୟ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମ ଅନୁସାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମୁତାବକ କ୍ଷମତା ଓ ଅଧିକାରକ୍ଷେତ୍ର ଥିବା ଅଦାଲତରେ ପ୍ରମାଣୀକରଣ ମକଦ୍ଦମା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେହି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ କେବଳ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ପାଇଁ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାକୁ ପ୍ରମାଣୀକରଣ ମକଦ୍ଦମାରେ ପରିଣତ କରି ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରାଥମିକ କିମ୍ବା ଦ୍ଵିତୀୟକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇହେବ ନାହିଁ । ଖେଙ୍କଟ ସୁଜନାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପାଦିତ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିବା ଇଚ୍ଛାପତ୍ରକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ମକଦ୍ଦମାରେ ଦ୍ଵିତୀୟକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇନ ଏବଂ ଅଧିକାରକ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି ।

ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆଦେଶ ବାତିଲ କରି ଜିଲ୍ଲା ମୁଦ୍ରିଫଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ନିଷ୍ଠିତ କରାଗଲା । ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ, ଇଚ୍ଛା ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି କୌଣସି ଅଧିକାର ଥାଏ, ତାହା ପ୍ରମାଣ କରିବା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ରହିବ, କିନ୍ତୁ ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାର, ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ କୁହାଯାଇଛି, ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା ବିଚାରଦେଶ ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ରହିବ । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ରହିବ ନାହିଁ ।

ବି ଆର୍ ପି ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଟି. ଭେଙ୍କଟ ନାରାୟଣ ବନାମ ଶ୍ରୀମତୀ ଭେଙ୍କଟ ସୁବାମ୍ମା

ଅସ୍ଥୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଦ୍ଯୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ମଦନ ମୋହନ ଭୂୟାଁ

ଅନୁବାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।